

ภาคผนวก

สารบัญคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยเลขที่	เรื่อง	ผลของคำวินิจฉัย
8/2541	ศาลจังหวัดสตูลส่งคำร้องของนายสรศักดิ์ วรรณตกุล ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย <u>ข้อเท็จจริง</u> ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้มีคำร้องลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2541 ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีศาลจังหวัดสตูลส่งคำร้องของนายสรศักดิ์ วรรณตกุล ที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าการปฏิบัติหน้าที่ของศาลจังหวัดสตูล ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ 110//2539 หมายเลขแดงที่ 162/2541 ที่ผู้ร้องธนาคารกรุงเทพ จำกัดเป็นโจทก์ฟ้องชื้อหาละเมิดนั้น เป็นการปฏิบัติไม่ชอบตามรัฐธรรมนูญ จึงส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา	ศาลรัฐธรรมนูญได้พิเคราะห์เนื้อหาของคำร้องตามข้อ ๑ แล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่จำเลยในคดีร้องว่า การปฏิบัติหน้าที่ของศาลจังหวัดสตูลซึ่งดำเนินการไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพราะศาลไม่ดำเนินการตามคำร้องของจำเลยที่ขอให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในข้อกฎหมายว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ และไม่วินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง แต่ปรากฏตามคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๑๑๐/๒๕๓๙ หมายเลขแดงที่ ๑๖๒/๒๕๔๑ ของศาลจังหวัดสตูลว่า ในประเด็นที่ว่าโจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่นั้น ศาลได้วินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนเอกสารสิทธิหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แต่จำเลยก็ไม่มีสิทธิก่อสร้างรั้วในที่พิพาท และการกระทำของจำเลยเป็นการละเมิดต้องรับผิดชอบในความเสียหายแก่โจทก์ ส่วนคำร้องของจำเลยที่ขอให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นนั้น ศาลส่งให้รอไว้วินิจฉัยในคำพิพากษา และเมื่อศาลพิพากษาแล้วก็ไม่มีการโยนที่จะวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้น คำโต้แย้งของจำเลยว่าศาลจังหวัดสตูลปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญจึงไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ส่วนเนื้อหาของคำร้องตามข้อ ๒ ซึ่งเป็นการขอให้วินิจฉัยว่าข้าราชการตุลาการซึ่งทำการในนามศาลจังหวัดสตูล ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๐ นั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๐

		พรรคสาม ได้ให้สิทธิผู้มีส่วนได้เสียขอให้บุคคลนั้นหรือผู้บังคับบัญชาของบุคคลนั้นชี้แจงแสดงเหตุผลและขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายได้ จึงมิใช่กรณีที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย อาศัยเหตุผลดังกล่าว และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔ พรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่รับคำร้องนี้ไว้พิจารณา
9/2541	ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย <u>ข้อเท็จจริง</u> ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้มีคำร้องลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยกรณีศาลจังหวัดสุพรรณบุรีขอให้ส่งสำนวนคดีที่นายวันชาติ ไอลุคนธ์ทิพย์ และนายสมิงหอมสุวรรณ ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลดอนเจดีย์ ร้องขอต่อศาลจังหวัดสุพรรณบุรี ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๘๗/๒๕๔๑ ให้ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีมีคำสั่งให้กองการสมัครรับเลือกตั้งกรรมการ สุขาภิบาลของนายนรา พร้อมปัญญา	พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔ พรรคสอง บัญญัติว่า "ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพรรคการเมือง กฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นนายทะเบียนพรรคการเมือง" และมาตรา ๑๔๕ (๓) บัญญัติว่า "คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้.....ฯ (๓) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและ วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ พรรคสอง" แต่ขณะนี้ยังไม่มี การตรากฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒๗ (๙) บัญญัติว่า "นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้.....ฯ (๙) กำหนดเวลาที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งจะเริ่ม

เนื่องจากขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่กำหนดในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกับมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ยกเลิกแล้วโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๘) โดยศาลจังหวัดสุพรรณบุรีพิจารณาเห็นว่าผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องโดยอาศัยสิทธิตามพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ มาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกับพระราชบัญญัติการ	ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้" ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๓ ก็บัญญัติแต่เพียงว่า "เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๒๗ (๙) ของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ.....ฯลฯ" ดังนั้น เมื่อยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีจึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้บังคับ อยู่ในปัจจุบันพิจารณาคดีนี้ คือพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ มาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยในวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ให้มีคณะกรรมการ สุขาภิบาลประกอบด้วย....ฯลฯ.... (๔) ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งราษฎรในเขตสุขาภิบาลนั้นเลือกตั้งขึ้นเก้าคน" และวรรค สอง บัญญัติว่า "การเลือกตั้งกรรมการสุขาภิบาลตามความใน (๔) ให้ใช้วิธีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลโดยอนุโลม" พระราชบัญญัติการ
---	--

เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าว ไม่ต้องตรงกันกับบทบัญญัติมาตรา ๑๕๕ (๓) และมาตรา ๑๕๔ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นปัญหาเรื่องบทบัญญัติที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งความเห็นดังกล่าวมาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามความในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย	เลือกตั้งสมาชิกสภา เทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลที่มี บิดาเป็นคนต่างด้าวไว้ในมาตรา ๒๐ ว่า ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว และในพระราชบัญญัติฉบับนี้ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า "บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร...ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ" นั่นก็คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการสุขาภิบาลที่มี บิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ นอกจากนี้ การขอให้ศาลมีคำสั่งให้ถอน การสมัครรับเลือกตั้ง พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นซึ่งเขตเลือกตั้งนั้นอยู่ในเขตอำนาจก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน และ วรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่งและวินิจัยมีคำสั่งให้ถอนใบสมัครหรือไม่โดยเร็ว จึงเป็นกรณีที่ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีต้องใช้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้นบังคับแก่คดี ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว มิได้ขัดหรือแย้งต่อ
---	--

		รัฐธรรมนูญแต่อย่างใด โดยเหตุผลดังได้พิจารณาข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง และ มาตรา ๑๔๕ (๓)
12/2541	คณะกรรมการการเลือกตั้ง ขอคำวินิจฉัยในการเสียสิทธิของบุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้ง <u>ข้อเท็จจริง</u> ศาลแพ่งได้ส่งความเห็นของคู่ความซึ่งได้แย้งว่าพระราชบัญญัติความรับผิดชอบ ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย กรณีบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ตะวันออกฟายแนนซ์ (๑๙๙๑) จำกัด (มหาชน) โจทก์ที่ ๑ กับ นายโกศล ไกรฤกษ์ โจทก์ที่ ๒ ได้ยื่นฟ้อง นายเวียงชัย มะระกานนท์ จำเลยที่ ๑ นายจรูญ หนูขวัญ จำเลยที่ ๒ นายศิริ การเจริญดี จำเลยที่ ๓ นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล จำเลยที่ ๔ นายทอง พิตยะ จำเลยที่ ๕	ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองสิทธิและเสรีภาพ ของชนชาวไทยไว้ในหมวด ๓ ตั้งแต่มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๖๕ โดยมาตรา ๒๖ บัญญัติว่า "การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึง สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญนี้" มาตรา ๒๗บัญญัติว่า "สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดย ชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญย่อมได้รับความคุ้มครอง" และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญ รับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและ เสรีภาพนั้นมิได้" แต่มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า "สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคลให้รับผิดชอบ เนื่อง จากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ" ซึ่งจะเห็นได้ว่าสิทธิของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ตามมาตรา ๖๒

ธนาการแห่งประเทศไทย จำเลยที่ ๒ และ กระทรวงการคลัง จำเลยที่ ๗ เป็นจำเลยต่อศาลแพ่ง ให้ร่วมกันรับผิดชอบในทาง ละเมิด ตามคดีหมายเลข คำที่ ๓๐๑๐๗/๒๕๔๐ ซึ่ง ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้ยก ฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๕ โดยอ้างเหตุผลใน การมี คำสั่งยกฟ้องว่า ตาม พระราชบัญญัติความรับ ผิด ทาง ละ เเมิด ของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง โจทก์ ทั้งสองสามารถฟ้อง หน่วยงานของรัฐได้ โดยตรง แต่จะฟ้อง เจ้าหน้าที่ ของรัฐไม่ได้ โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีอำนาจ ฟ้องจำเลยที่ ๒ ถึงจำเลยที่ ๕ ซึ่งโจทก์ทั้งสองได้ยื่นคำ ร้อง ใ้ ไ้ ย้ ง ว่า พระราชบัญญัติความรับ ผิด ทาง ละ เเมิด ของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นกฎหมาย ที่ขัดต่อ รัฐธรรมนูญ ขอให้ศาลแพ่ง ส่งความเห็นเพื่อศาล รัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย	เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ ที่ว่าด้วย "สิทธิและ เสรีภาพ ของชนชาวไทย" คือสิทธิที่จะฟ้อง หน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วน ท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่ เป็นนิติบุคคล เท่านั้น รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติ รับรองไปถึง สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ ของหน่วยงานดังกล่าวซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ด้วย ดังนั้น การที่ พระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "หน่วยงานของรัฐต้อง รับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ ของตนได้กระทำ ในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้ โดยตรง แต่จะฟ้อง เจ้าหน้าที่ไม่ได้" นั้น เป็นการ ที่กฎหมายบัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลที่ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๒ โดยให้ บุคคลที่เป็นผู้เสียหายฟ้องหน่วยงานของรัฐที่ เป็นนิติบุคคลให้รับผิดชอบในผล แห่งละเมิดที่ เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ได้โดยตรง และในส่วนที่บัญญัติว่า จะฟ้อง เจ้าหน้าที่ไม่ได้ ก็ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เพราะสิทธิของบุคคลที่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ แม้จะ มีอยู่แต่ก็มีได้มีการบัญญัติรับรองไว้ใน รัฐธรรมนูญ ดังนั้น สิทธิในการฟ้องเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ตามที่โจทก์ได้แย้งนั้นจึงมิใช่สิทธิที่ รัฐธรรมนูญรับรองได้ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แต่สิทธิของบุคคลที่จะฟ้อง เจ้าหน้าที่ก็ยังคงมีอยู่ตามพระราชบัญญัติความ รับผิดทางละเมิดของเจ้า หน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๖ ที่บัญญัติว่า "ถ้าการกระทำละเมิด ของเจ้าหน้าที่มิใช่การ กระทำในการปฏิบัติ
---	--

		หน้าที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการนั้นเป็นการเฉพาะตัว ในกรณีนี้ผู้เสียหาย อาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง” และมาตรา ๗ วรรคสอง บัญญัติว่า “ถ้าศาลพิพากษายกฟ้อง เพราะเหตุที่หน่วยงานของรัฐ มิใช่ผู้ต้องรับผิดชอบ ให้ขยายอายุความฟ้องร้องผู้ที่ต้องรับผิดชอบ ซึ่งมิได้ถูกเรียกเข้ามาในคดีออกไปถึงหกเดือนนับแต่วันที่คำพิพากษานั้นถึงที่สุด” ศาลรัฐธรรมนูญจึงเห็นว่า พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง เมื่อพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณา มาตรา ๒๙ วรรคสอง ว่าจะ เป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปหรือไม่ และจะต้องระบุ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นหรือไม่ เพราะมาตรา ๒๙ วรรค สอง ให้เฉพาะกับกฎหมายตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง เท่านั้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบท เฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓๕ ที่บัญญัติว่า “ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติดัง ต่อไปนี้มาใช้ บังคับกับกรณีต่าง ๆ ภายใต้ง่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับกฎหมายที่มีผลใช้ บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ นี้.....” ดังนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่ง เป็น กฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ
--	--	--

		จึงไม่อยู่ในบังคับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคสองด้วย ส่วนข้อโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ ด้วย นั้น รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖ บัญญัติถึงสิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และมาตรา ๒๗ บัญญัติถึงสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ แต่สิทธิที่บุคคลจะฟ้องเจ้าหน้าที่มิได้บัญญัติหรือรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญดังได้วินิจฉัยแล้ว ฉะนั้น พระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง จึงไม่อยู่ในบังคับของ รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ เช่นกัน โดยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติความรับผิดทาง ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
15/2541	คณะกรรมการเลือกตั้ง ขอคำวินิจฉัยในการเสียสิทธิของบุคคล ซึ่งไม่ไปเลือกตั้ง <u>ข้อเท็จจริง</u> คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญ จะมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่	ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีอำนาจกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้งเหตุการณ์ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุแล้วแต่ เหตุนั้นมิใช่เหตุอันสมควร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๓ (คำวินิจฉัยที่ 15/2541 วันที่ 19 พฤศจิกายน 2541)

	ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมิได้แจ้งเหตุการณ์ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามนัยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือไม่	
4/2542	ศาลจังหวัดสงขลาส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายเกรียงศักดิ์ แซ่เล่า) ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 264 <u>ข้อเท็จจริง</u> ศาลจังหวัดสงขลาได้ส่งข้อโต้แย้งตามคำร้องของจำเลย (นายเกรียงศักดิ์ แซ่เล่า) เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าประกาศกำหนดดอกเบี้ยอัตราสูงสุดของโจทก์ภายใต้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อเรียกเก็บดอกเบี้ยอัตราสูงสุดจากจำเลยซึ่งศาลยุติธรรมจะนำมาใช้บังคับแก่คดีเป็นประกาศที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ	ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาแล้วเห็นว่าประกาศธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นประกาศที่ออกโดยธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เพื่อให้เป็นไปตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องอัตราดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ที่ออกโดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย โดยอาศัย อำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนั้นประกาศของธนาคารพาณิชย์ฉบับ ดังกล่าวนี้นี้จึงมิใช่ประกาศของทางราชการ และไม่ใช่นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลรัฐธรรมนูญ จะวินิจฉัยให้ได้ คงมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องการกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ จะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

	แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖	ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นการออกข้อกำหนดโดยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงการคลัง โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๔ ที่บัญญัติว่า "ธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่อง (๒) ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ธนาคารพาณิชย์อาจเรียกได้ ... การกำหนด ตามมาตรานี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา" ดังนั้น ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจไว้ และมีผลใช้บังคับได้เท่าที่อยู่ในขอบเขตอำนาจที่พระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ แต่ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าวมิได้ออกโดยองค์การที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ การที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่อง ดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งศาลยุติธรรมจะนำมาใช้บังคับแก่คดีเป็นประกาศที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ หรือไม่ จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาล รัฐธรรมนูญที่จะ
--	---	--

		พิจารณาวินิจฉัย ส่วนคำแถลงการณ์เพิ่มเติมของผู้ร้อง ซึ่งอ้างว่าพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๗ หรือไม่ นั้น ข้ออ้างดังกล่าวผู้ร้องมิได้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ให้ให้ชัดเจนในคำร้องเดิม จึงเป็นการตั้งประเด็นขึ้นใหม่ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่วินิจฉัยให้โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง
6/2542	คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง <u>ข้อเท็จจริง</u> คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีคำร้องลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๒ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖๖ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งรวม ๔ ประการคือ ๑. ตามรัฐธรรมนูญ	พิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวข้างต้นเป็นการหาหรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่โดยทั่ว ๆ ไปของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๖) และตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ (๓) และมาตรา ๑๕ ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญมีลักษณะเป็นการขอให้อธิบายความหมายบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีปัญหาเกิดขึ้นแล้ว จึงไม่เป็นการมีปัญหากับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญที่จะเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ได้ สำหรับในส่วนที่หาหรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น อยู่ในอำนาจวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่แล้ว โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๒) และพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๕ นั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่สั่งการหรือมอบหมายให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ รวมทั้งส่งหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐได้ทั้งหน่วยงานและตัวบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติการทั้งหลาย อันจำเป็นตามกฎหมายหรือไม่ หรือมีคำสั่งได้เฉพาะตัวบุคคล หรือหน่วยงานอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ๒. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๒) และพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯ มาตรา ๑๐ (๓) และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง	ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง
--	--

กับพรรคสอง ข้าราชการ
พนักงาน หรือลูกจ้างของ
หน่วยราชการ หน่วยงาน
ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ
ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ
เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ รวมทั้ง
หน่วยราชการ ราชการส่วน
ท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือ
หน่วยงานอื่นของรัฐ จะ
ปฏิเสธอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ซึ่งสั่งการหรือมอบหมาย
การปฏิบัติได้หรือไม่ และ
การปฏิเสธเช่นนั้น
จะต้องรับผิดชอบวินัยและ
อา ญ า ห รื อ ไ ม่

๓. ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง
(๖) คณะกรรมการการ
เลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่
ดำเนินการอื่นตามที่
ก ฎ ห ม า ย บั ญ ญั ตติ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ขอหรือว่า คณะกรรมการ
การเลือกตั้งมีความเห็นว่า
ตนจะมอบหมายหรือสั่ง
การให้บุคคลโดยตรง หรือ
ให้หน่วยงานของรัฐ
ปฏิบัติการทั้งหลายที่
จำเป็นตามที่กฎหมายอื่น
บัญญัติให้ อำ น า จ

	คณะกรรมการ การ เลือกตั้งต้องปฏิบัติไว้ หรือ ดำเนินการในลักษณะที่ เป็น "บริการสาธารณะ" ได้ และผู้รับคำสั่งหรือรับ มอบหมายจะต้อง ปฏิบัติตามดังกล่าว โดยจะ ปฏิเสธอำนาจของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่ได้ นั่น เป็นความเห็นที่ ถูกต้องหรือไม่ ๔. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะกรรมการ การเลือกตั้ง เป็นผู้ควบคุม และดำเนินการจัดหรือ จัด ให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิก สภาท้องถิ่น และผู้บริหาร ท้องถิ่น รวมทั้งการออก เสียงประชามติ ให้เป็นไป โดยสุจริตและเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้ง ขอหรือว่าโดยเฉพาะ ภารกิจเกี่ยวกับการ เลือกตั้ง จะต้องมีการ เตรียมการเลือกตั้งเป็นการ ล่วงหน้าก่อนมีพระราช กฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง ดังนั้น อำนาจสั่งการและ	
--	--	--

	มอบหมายการปฏิบัติการ ทั้ง หลาย ของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง จะสามารถดำเนินการได้ ตลอดเวลา หรือมีอำนาจ หน้าที่เฉพาะ ช่วง ระยะเวลาที่มีพระราช กฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้ง เท่านั้น	
8/2542	เรื่องคณะกรรมการการ เลือกตั้ง ขอให้ ศาล รัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด การบังคับใช้บทบัญญัติ มาตรา 315 ของ รัฐธรรมนูญ <u>ข้อเท็จจริง</u>คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ได้มีคำร้อง ลง วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยชี้ขาดการบังคับใช้ บทบัญญัติมาตรา ๓๑๕ ของรัฐธรรมนูญว่า บท เฉพาะกาลรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ บัญญัติ รับรองสถานภาพของ องค์กรสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา และ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาที่ดำรง ตำแหน่ง อยู่ในวันที่	ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำ ร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังกล่าว ข้างต้น เป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ความเห็นของกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ ซึ่งคณะกรรมการการ เลือกตั้งมีความเห็นแตกต่างกัน จึงมีไต่ปัญหา เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตาม รัฐธรรมนูญที่จะเสนอความเห็นต่อศาล รัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ โดยเหตุผลดังได้ พิจารณาข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยให้ ยกคำร้อง

ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้
และยกเว้นบททั่วไปบาง
มาตราให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๑๐๗ (๓) มาตรา
๑๑๔ (๗) มาตรา ๑๒๑
มาตรา ๑๒๕ (๒) และ (๓)
มาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓)
มาตรา ๑๒๗ มาตรา ๑๓๐
และมาตรา ๑๓๔ มาใช้
บ้ ง ค้ บ กั บ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ตามวรรคสอง และสมาชิก
วุฒิสภาตามวรรคสาม การ
กำหนดดังกล่าวอาจทำให้
มีความเห็นที่แตกต่างกัน
อันมีผลเกี่ยวพันต่อเนื่อง
กับการเลือกตั้งทั่วไปตาม
รัฐธรรมนูญในช่วงใช้บท
เฉพาะกาลหรือในการ
เลือกตั้งครั้งต่อ ๆ ไป ใน
กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
ชุดปัจจุบัน หากมีความ
ประสงค์จะสมัครรับ
เลือกตั้งบทบัญญัติมาตรา
๓๑๕ วรรคสี่ จะมีสภาพ
บังคับติดตัวสมาชิกชุดนี้
ตลอดไป หรือคุ้มครอง
รับรองเฉพาะไว้ในช่วงบท
เฉพาะกาลเวลาหนึ่งเวลา
ใดเท่านั้นซึ่งคณะกรรมการ

	การเลือกตั้งมีความเห็นเป็นสองแนวทาง	
9/2542	ศาลจังหวัดหล่มสักส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (บริษัท หล่มสักเมืองใหม่ จำกัด กับพวก) ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 264 <u>ข้อเท็จจริง</u> ศาลจังหวัดหล่มสักได้ส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (บริษัท หล่มสักเมืองใหม่ จำกัด กับพวก) ผู้ร้อง เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลดลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นประกาศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผ่าฝืนพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๖๔ แต่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่าประกาศ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายจะขัดหรือฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายนั้นเอง ดังนั้น การที่ผู้ร้องขอให้ศาล	ข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้อง ว่า ประเด็นที่ ๑ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลดลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ เป็นประกาศที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๔ และพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ หรือไม่ ประเด็นที่ ๒ ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับดังกล่าว ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ ในประเด็นที่ ๑ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ และพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน เป็นกฎหมายที่ออกโดยผ่านกระบวนการตราพระราชบัญญัติโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติ จึงถือเป็นบทบัญญัติของกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แต่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยว่าประกาศ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายจะขัดหรือฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมายนั้นเอง ดังนั้น การที่ผู้ร้องขอให้ศาล

	๑๔ พระราชบัญญัติ ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของ สถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติ ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของ สถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ หรือไม่	รัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจของพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นประกาศที่ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ และพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินหรือไม่ จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย สำหรับประเด็นที่ ๒ ที่ผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องดอกเบี้ยและส่วนลด ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๖ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ หรือไม่นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัย ที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ ว่า ประกาศฉบับดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่ให้อำนาจไว้ และมีผลใช้บังคับ เพื่ให้อยู่ในขอบเขตอำนาจที่พระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ แต่มิได้ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ดังนั้น ประกาศ ฉบับดังกล่าวจึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัย โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง
8/2543	ศาลจังหวัดสงขลาส่งคำ	ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า

	โต้แย้งของจำเลย (นาย อนันต์ จันทรรัตน์ กับพวก) เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา 264 <u>ข้อเท็จจริง</u> ศาลจังหวัด สงขลาส่งคำโต้แย้งของ จำเลย (นายอนันต์ จันทรรัตน์ กับพวก) เพื่อ ขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัยว่า การที่ โจทก์ประกาศอัตรา ดอกเบี้ยสูงสุดโดยอาศัย ประกาศธนาคาร แห่ง ประเทศไทยและเรียกเก็บ ดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดจาก จำเลยเป็นการขัดต่อ รัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม จะนำประกาศกำหนด ดอกเบี้ยอัตราสูงสุดของ โจทก์มาใช้บังคับกับคดี ของจำเลยไม่ได้ เพราะ จำเลยเป็น ผู้บริโภคตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ตามรัฐธรรมนูญ	รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความ ค้ำครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ" และ วรรคสอง บัญญัติว่า "กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องบัญญัติให้มีองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นในการ ตระกกฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ ความเห็นในการกำหนดมาตรการ ต่าง ๆ เพื่อ ค้ำครองผู้บริโภค" ซึ่งได้วางหลักทั่วไปในเรื่อง การคุ้มครองสิทธิของบุคคลในฐานะเป็น ผู้บริโภคไว้ บุคคลใดจะมีฐานะเป็นผู้บริโภคและ ได้รับความคุ้มครองสิทธิดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร ย่อมเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กฎหมายบัญญัติ การที่ผู้ร้องขอให้พิจารณา วินิจฉัยว่า ผู้ร้อง เป็นผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ หรือไม่ นั้น ไม่ใช่การโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ที่ศาลจะใช้บังคับแก่ คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ แต่เป็นการขอให้ แปลความหมาย ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ ซึ่งผู้ร้องไม่อยู่ใน ฐานะที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณา วินิจฉัย อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาล รัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง
24/2543	ระเบียบคณะกรรมการการ เลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อน ประกาศผล การเลือกตั้ง	มีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณา เบื้องต้นว่า การที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของ รัฐสภา เสนอเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาล รัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เป็นไปตาม

สมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ข้อเท็จจริง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๙๘ กรณีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้รับหนังสือร้องเรียนจากนางพรทิพย์ ธนศรีวนิชชัย ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดอุดรธานี ว่า การที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง อ อ ก ร ะ เ ปี ย บ คณะกรรมการการเลือกตั้ง	บทบัญญัติ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่งหรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า " ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภาเห็นว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำใดของบุคคลใดตาม มาตรา ๑๙๗ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองเพื่อพิจารณา วินิจฉัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลปกครอง แล้วแต่กรณี" เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือการกระทำของบุคคลใดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๗ (๑) โดยให้ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นผู้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ หรือศาลปกครองพิจารณา วินิจฉัย โดยความใน ตอนท้ายที่บัญญัติว่า "ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลปกครอง แล้วแต่กรณี" นั้น ศาลรัฐธรรมนูญมีข้อกำหนดว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นวิธีพิจารณาเรื่องที่เข้ามาสู่การพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญทุกเรื่อง ส่วนกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลปกครอง คือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๓ ซึ่งบัญญัติว่า "ในกรณีที่ ผู้ตรวจการแผ่นดินของ
---	--

ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ข้อ ๓ เพิ่มความเป็น ข้อ ๖ ทวิ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓ ความว่า "ในกรณีที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ประกาศผลการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเกินกว่าหนึ่ง ครั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจวินิจฉัยโดยใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นมิได้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่อีก" แล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งอาศัยระเบียบดังกล่าวสั่งให้นางพรทิพย์ ธนศรีวณิชชัย ไม่เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใหม่ที่จะมีขึ้นในวันที่ ๔	รัฐสภาเห็นว่า กฎหรือการกระทำใดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ให้มีสิทธิเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลปกครองได้ ในการเสนอความเห็นดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีสิทธิ และหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒" สำหรับระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ตามคำร้อง เป็นระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ (๗) และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ นิยาม คำว่า "กฎ" หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ บทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไปโดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ แก่กรณีใดหรือบุคคลใด เป็นการเฉพาะ ดังนั้น เมื่อระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯ ดังกล่าว เป็น บทบัญญัติที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใด เป็นการเฉพาะ จึงย่อมถือได้ว่า เป็น "กฎ" หรือ "ข้อบังคับ" ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ ที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา มีอำนาจเสนอเรื่องให้พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญได้
---	---

มิถุนายน ๒๕๔๓ ซึ่งนาง พรทิพย์ ธนศรีวินิชัย เห็น ว่า ระเบียบ ดังกล่าวขัดกับ รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ โดย ขัดแจ้ง จึงมีหนังสือ ร้องเรียนมายังผู้ตรวจการ แผ่นดินของรัฐสภาเพื่อ ขอให้ใช้อำนาจตาม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๘ เสนอเรื่องพร้อมความเห็น ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อ พิจารณาวินิจฉัย ผู้ตรวจการแผ่นดินของ รัฐสภาพิจารณานหนังสือ ร้องเรียนแล้ว เห็นว่า ระเบียบ คณะกรรมการ การเลือกตั้งฯ ดังกล่าว มี ปัญหาเกี่ยวกับความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญเนื่องจาก รัฐธรรมนูญบัญญัติ คุณสมบัติและลักษณะ ต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัคร รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก วุฒิสภา ไว้ในมาตรา ๑๒๕ และมาตรา ๑๒๖ รวมทั้ง มาตรา ๑๒๔ ให้นำมาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ มา ใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ป ร ะ ก อ บ กั บ	แม้ว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๘ วรรคหนึ่ง มิได้บัญญัติโดยชัดแจ้งว่า ศาลรัฐธรรมนูญหรือ ศาลปกครององค์กรใดเป็นองค์กรที่มีอำนาจใน การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ กฎ หรือข้อบังคับที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของ รัฐสภาเสนอให้พิจารณาวินิจฉัย แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไป ในเรื่องอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง บัญญัติ ว่า "ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชา หรือ ในกำกับดูแลของรัฐบาลกับ เอกชน หรือ ระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชา หรือใน กำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกัน ซึ่งเป็นข้อพิพาท อันเนื่องมาจากการกระทำ หรือการละเว้นการ กระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องจากการกระทำ หรือการละเว้นการ กระทำที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย บัญญัติ" เป็นบทบัญญัติให้อำนาจศาลปกครอง ในการพิจารณาวินิจฉัย "ความชอบด้วย กฎหมาย" ของการกระทำของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วน ท้องถิ่น หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับ
---	---

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘๗ บัญญัติว่า "บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ" ดังนั้น การพิจารณาถึงความเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา จึงน่าจะพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวโดยเฉพาะนั้น ออกจากนั้นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ บัญญัติเรื่องการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ โดยกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลที่จะสั่งเพิกถอนสิทธิดังกล่าว และไม่ปรากฏว่า รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายอื่นใดให้	บัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาล ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของศาล ปกครองในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคหนึ่ง จึงต้องหมายความว่าถึงเรื่องของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของรัฐบาลเท่านั้น สำหรับคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นองค์กรที่มีขึ้นตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๖ ส่วนที่ ๔ มิใช่หน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในบังคับบัญชา หรือในกำกับดูแลของรัฐบาล ดังเช่นที่กล่าว ดังนั้นระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ซึ่งออกโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาวินิจฉัยของศาลปกครอง การพิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ที่ออกโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงเป็นอำนาจของศาล รัฐธรรมนูญ การที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ นั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ วรรคหนึ่ง แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเสนอมาได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ชี้แจง สรุปว่า
---	--

อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งตัดสินคดีผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ (๗) ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ จึงน่าจะมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ อนึ่ง การออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ นั้น ได้ก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางในหมู่มหาชนสมควรที่จะได้มีข้อยุติเป็นบรรทัดฐาน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งครั้งต่อไป จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๘ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัย ในประเด็น	เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ (๗) บัญญัติให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใด หน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรานี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงออกระเบียบคณะกรรมการ การเลือกตั้งฯ ข้อ ๖ ทวิ กำหนด "หลักเกณฑ์" ที่มีความว่า "ในกรณีที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ประกาศผลการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเกินกว่าหนึ่ง ครั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจวินิจฉัยโดยใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์ให้ถือว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นมิได้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่อีก" โดยมีเหตุผลว่า ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง หากผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำการใด ๆ ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเชื่อว่า เป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม นอกจาก คณะกรรมการการเลือกตั้งจะใช้ อำนาจในการไม่ประกาศรายชื่อแล้ว หากยังปล่อยให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นยังคงเป็นผู้สมัครในการเลือกตั้งครั้งต่อไปได้อีก ก็จำเป็นต้องมีการเลือกตั้งต่อไป ไม่สิ้นสุด ฉะนั้น วิธีการตามข้อนี้ จะช่วยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถดำเนินการจัดการเลือกตั้งให้
---	---

	ดังกล่าวข้างต้น	เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมยิ่งขึ้น และระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฯ ไม่ถือเป็นการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาของผู้สมัคร เพราะผู้สมัครยังคงมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ แต่ในระหว่างการดำเนินการเลือกตั้ง ผู้สมัครใช้สิทธิของตนโดยไม่สุจริต จึงไม่อาจอ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญเพื่อคุ้มครองการใช้สิทธิที่ไม่สุจริตของตนได้ ทั้งนี้ ผู้สมัครยังสามารถใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นต่าง ๆ ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปได้อีก กรณีจึงไม่เป็นการเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาของผู้สมัครอย่างใด ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ข้อ ๖ ทวิ ซึ่งกำหนดว่า "ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ประกาศผลการเลือกตั้ง ของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเกินกว่าหนึ่งครั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจวินิจฉัยโดยใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์ให้ถือว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นมิได้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งใหม่อีก" มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ บัญญัติว่า "บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปี บริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (๔) มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๐๗ (๕)" พิจารณา
--	------------------------	---

		แล้วเห็นว่า เป็นการบัญญัติคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัคร รับเลือกตั้งไว้ เมื่อบุคคลใดมีคุณสมบัติตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๒๕ บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา สิทธิดังกล่าวจึงถือว่าเป็นสิทธิของบุคคลที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองไว้ ส่วนรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๖ ซึ่งบัญญัติว่า "บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา (๑) เป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง (๒) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วยังไม่เกินหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง (๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ในอายุของวุฒิสภาคราวก่อนการสมัคร รับเลือกตั้ง (๔) เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๙ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) หรือ (๑๔)" พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นการบัญญัติลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา เมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ ประกอบกับมาตรา ๑๒๖ แล้ว เห็นว่า สิทธิของบุคคลในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๕ เป็นสิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะถูกจำกัดได้แต่เฉพาะกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ เท่านั้น ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ ที่กำหนดว่า "ข้อ ๖ ทวิ ในกรณีที่ คณะกรรมการ
--	--	--

	การเลือกตั้งไม่ประกาศผลการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดเกินกว่าหนึ่งครั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจวินิจฉัยโดยใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้น มิได้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งอีก" ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ "... (๗) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใด หน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการ นับคะแนนใหม่ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า การเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด" นั้น เป็นการออกหลักเกณฑ์ที่มีสาระเกินมาตรา ๑๐ (๗) ให้อำนาจไว้ แม้คณะกรรมการการเลือกตั้งจะอ้างว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งฯ เป็นการออกตามความในมาตรา ๑๐ (๗) ตอนท้าย ที่บัญญัติว่า "ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด" ก็เป็นข้ออ้างที่ไม่อาจรับฟังได้ เพราะมาตรา ๑๐ (๗) บัญญัติอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้เพียงให้สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือออกเสียง ประชามติใหม่ หรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่เท่านั้น นอกจากนี้ ระเบียบดังกล่าว มีสาระเป็นการ จำกัดสิทธิของบุคคลไม่ให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็น
--	--

		การบัญญัติเพิ่มลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่ ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกวุฒิสภาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ บัญญัติไว้ จึงเป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็น การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ มิ อาจกระทำได้ อีกทั้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งบัญญัติว่า "การจำกัด สิทธิและ เสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะ กระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่ รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะ กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิ และเสรีภาพนั้นมิได้" ด้วย เมื่อสิทธิของบุคคลใน การสมัครรับ เลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาเป็น สิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้เมื่อมีคุณสมบัติ ครบถ้วนตามมาตรา ๑๒๕ การจำกัดสิทธิ ดังกล่าว นั้น จึงกระทำมิได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ ซึ่งบัญญัติลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มี สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาไว้ ก็ มิได้บัญญัติให้อำนาจตรากฎหมายเพิ่มเติม ลักษณะต้องห้ามดังกล่าว อันเป็นการจำกัดสิทธิ บุคคล ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก วุฒิสภาไว้ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่ง ให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อน ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ แม้จะเป็นระเบียบที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญ ว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐ (๗) แต่ก็เป็ระเบียบ ที่มีข้อความอันเป็น
--	--	---

		การจำกัดสิทธิของบุคคลในการสมัครรับเลือกตั้ง และเป็นการเพิ่มเติมลักษณะ ต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๖ มิได้ให้อำนาจไว้อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๒๖ และต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖
47/2547	ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 กรณีการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภา ในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน <u>ข้อเท็จจริง</u> พันตำรวจเอกสุรพงศ์ ไผ่นวล สมาชิกวุฒิสภากับคณะ ได้มีหนังสือขอให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา	พิจารณาแล้ว เห็นว่าคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดและมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ คือ นายประธาน ดาบเพชร เป็นการดำเนินการที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 312 มาตรา 333 (1) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินฯ มาตรา 15 วรรคหนึ่ง (6) มาตรา 30 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2543 ข้อ 6(5) แล้ว ส่วนการที่ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหนังสือในนามคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอรายชื่อบุคคลจำนวน 3 คน ให้วุฒิสภาศึกษาพิจารณาเลือกและวุฒิสภามีมติเลือกผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจำนวน 1 คน จากจำนวน 3 คนนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญบัญญัติให้

	วินิจฉัยกรณีการใช้อำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภาในการเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ในการเลือกตั้งผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และให้วุฒิสภาเป็นองค์กรถวายคำแนะนำพระมหากษัตริย์ โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ๙ มาตรา 15 วรรคหนึ่ง (6) มาตรา 30 และมาตรา 31 บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรสรรหาและเลือกแล้วเสนอให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ การให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา จึงย่อมต้องมีความหมายเพียงการให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบเฉพาะบุคคลที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีมติเลือกด้วยคะแนนเสียงสูงสุดและมีคะแนนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเท่าที่มีอยู่มาแล้วเท่านั้น การที่วุฒิสภาดำเนินการเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อที่ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอในนามคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมาพร้อมหนังสือนำเสนอผลการเลือกของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยเลือกนางจาวรรณ เมณฑกา ซึ่งได้คะแนนในอันดับที่สอง และไม่ได้จำนวนคะแนนที่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 312 มาตรา 313 (1) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง (6) มาตรา 30 ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับ
--	---	--

		การเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2543 ข้อ 6(5) มาตรา 31 อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า กรณีตามคำร้องของประธานรัฐสภาที่เกี่ยวกับปัญหาการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินนั้น มีการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เพราะมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 312 และมาตรา 333 (1) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 15 บรรคหนึ่ง (6) มาตรา 30 ประกอบด้วยระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้ที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2543 ข้อ 6(5) มาตรา 31 มีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจำนวน 2 ท่าน คือนายชุมพล ณ สงขลาและนายปรีชา เฉลิมวณิชย์ เห็นว่า กรณีตามคำร้องของประธานรัฐสภาไม่ได้เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและวุฒิสภาต่างไม่มีข้อโต้แย้งในปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 ให้ยกคำร้อง
60/2548	กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงิน	ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและคำขอให้พิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว โดยคณะกรรมการตรวจเงิน

แผ่นดินในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ภายหลังที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ 47/2547 <u>ข้อเท็จจริง</u> คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ 20 ตุลาคม 2548 ต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ภายหลังที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ 47/2547	แผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ ภายหลังจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ 47/2547 ตามอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ และเป็นไปตามผลของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีผลผูกพันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 268 จนได้รายชื่อ นายวิสุทธิ์ มนต์รีวัต เป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเสนอวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภาให้ความเห็นชอบและประธานวุฒิสภาได้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามขั้นตอนรัฐธรรมนูญ มาตรา 312 แล้ว เห็นว่าเป็นกรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลพินิจพิจารณาดำเนินการในฐานะองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจหน้าที่ในการสรรหาและเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน อันเป็นการปฏิบัติให้เป็นไปโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องครบถ้วนตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 47/2547 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนแต่อย่างใด การขอถอนตัวของนายวิสุทธิ์ มนต์รีวัต จากการเป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อ การโต้แย้งการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในการสรรหาผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จากคุณหญิงจางวรรณ เมณฑกา และการโต้แย้งจากองค์กรภายนอกต่าง ๆ ไม่ได้
---	---

		เป็นการโต้แย้งขององค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เป็นปัญหาต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ได้ดำเนินการเสร็จไปแล้ว อีกทั้งเมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่เป็นการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามผลของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว คำขอให้พิจารณาวินิจฉัยข้อ 2 ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า การที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการสรรหาและเลือกตั้งผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่ โดยไม่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้คุณหญิงจรรวณ เมณฑกา พ้นจากตำแหน่ง เพราะมิใช่ตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ นั้น ขอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ นั้น เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสรรหาและเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินใหม่จึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คำขอดังกล่าวไม่ได้เป็นกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 266 ได้ อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นศาลรัฐธรรมนูญโดยมติ
--	--	---

		เอกฉันท์ จึงวินิจฉัยว่า กรณีตามคำร้องที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยทั้ง 2 ข้อ ไม่ได้มีปัญหเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นตามเหตุผลที่ได้พิจารณามาโดยลำดับ ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่รับ คำร้องของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไว้พิจารณา วินิจฉัยตาม มาตรา 266 โดยก่อนเริ่มการพิจารณาคำร้องนี้ นายปรีชา เถลิงวินิชย์ ได้ขอถอนตัวจากการพิจารณาคดีโดยอ้างเหตุที่อาจถูกคัดค้านตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2546 ข้อ 8 (3) เนื่องจากได้เคยแสดงความเห็นไปในเรื่องนี้ไว้ อย่างชัดเจนเป็นการล่วงหน้า ซึ่งคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวถือเป็นกรณีมีเหตุอื่นอันสมควรให้ถอนตัวได้ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2546 ข้อ 10 ส่วนกรณีที่มีผู้คัดค้านนายนพดล เสงเจริญ และนายจุมพล ณ สงขลา เนื่องจากได้ออกมาแสดงความคิดเห็นล่วงหน้าและแสดงจุดยืนเกี่ยวกับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 47/2547 กรณีสถานะของคุณหญิงจารุวรรณ เมณฑกา จึงถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะต้องถอนตัวจากการพิจารณาคำร้องของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในครั้งนี้ นั้น คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่ากรณีนาย นพดล เสงเจริญ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำ
--	--	--

		แถลงการณ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 เพื่ออธิบายทำความเข้าใจต่อคำวินิจฉัยที่ 47/2547 นั้น เป็นการดำเนินการในฐานะหน่วยธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ได้ดำเนินการในฐานะส่วนตัวและนายพดล เสงเจริญได้ยกเหตุดังกล่าวเพื่อขอถอนตัวต่อคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแล้ว โดยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวไม่ได้เป็นเหตุอันอาจถูกคัดค้านได้ นายพดล เสงเจริญ จึงไม่จำเป็นต้องถอนตัวจากการพิจารณาคำร้องนี้ และกรณีของนายจุมพล ณ สงขลาที่ไม่มีเหตุที่จะถูกคัดค้านให้ต้องถอนตัวจากการพิจารณาคำร้องนี้แต่อย่างใด เช่นเดียวกัน
--	--	--